

1. Автономна робота із посібником: Програма Lumi

Для перегляду та виконання завдань інтерактивного посібника без обов'язкового підключення до мережі Інтернет або системи Moodle рекомендується використовувати безкоштовне програмне забезпечення Lumi. (<https://lumi.education/en/>)

Lumi — це настільний застосунок (для Windows, macOS та Linux), який дозволяє відкривати, редагувати та створювати файли у форматі .h5p.

У межах роботи із системою всі розділи посібника були розподілені на окремі файли (елемент Page), що зручно для онлайн-формату. Проте для забезпечення автономної роботи користувача (офлайн) необхідно виконати певний алгоритм дій.

Оскільки структура книги в розробленій системі базується на множині сторінок типу Page, кожна з яких містить набір елементів, для об'єднання всього контенту в одному файлі ми використовуємо спеціальний інструмент — Interactive Book. Цей компонент дозволяє структурувати сторінки, додаючи до кожної з них уже розроблені раніше типи контенту.

Після завантаження та запуску програми вас зустріне стартове меню. На етапі створення або редагування контенту Lumi запропонує перелік знайомих компонентів, які ми використовували раніше, зокрема: Interactive Video, Course Presentation, Multiple Choice тощо (Рис.1)

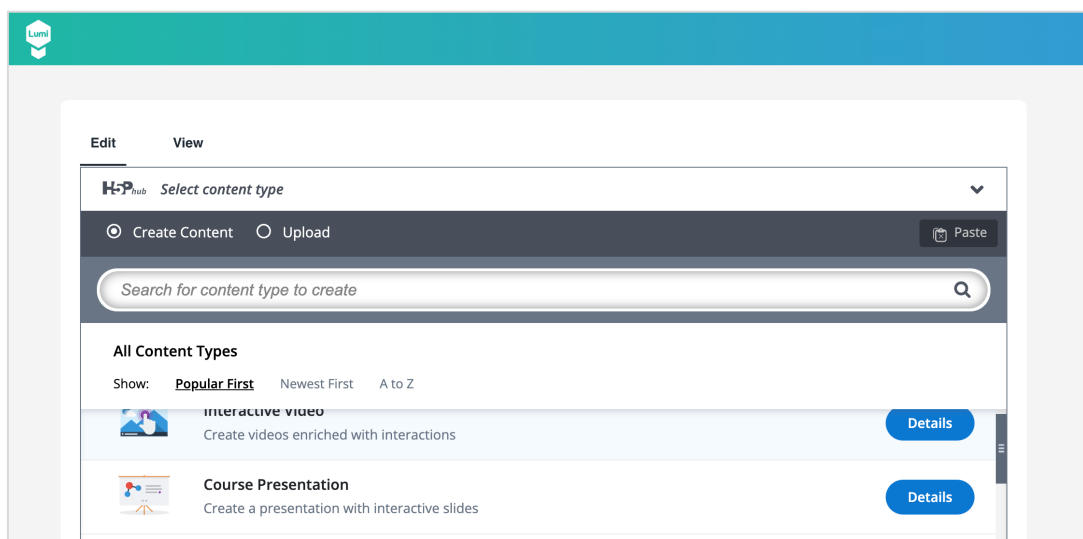

Рис. 1 – Початковий екран програми Lumi.

Важливо: перед початком роботи варто прокрутити список усіх доступних компонентів та оновити їх. Програма маркує елементи, для яких доступні оновлення, синьою кнопкою **Update**. Якщо компонент уже оновлений до останньої версії, на кнопці буде напис **Details**.

Серед переліку доступних інструментів знайдіть компонент Interactive Book та натисніть кнопку Details. У вікні з детальною інформацією, що відкриється, натисніть Use. Після цього ви перейдете до вже знайомого інтерфейсу створення та редагування контенту h5p (Рис. 2).

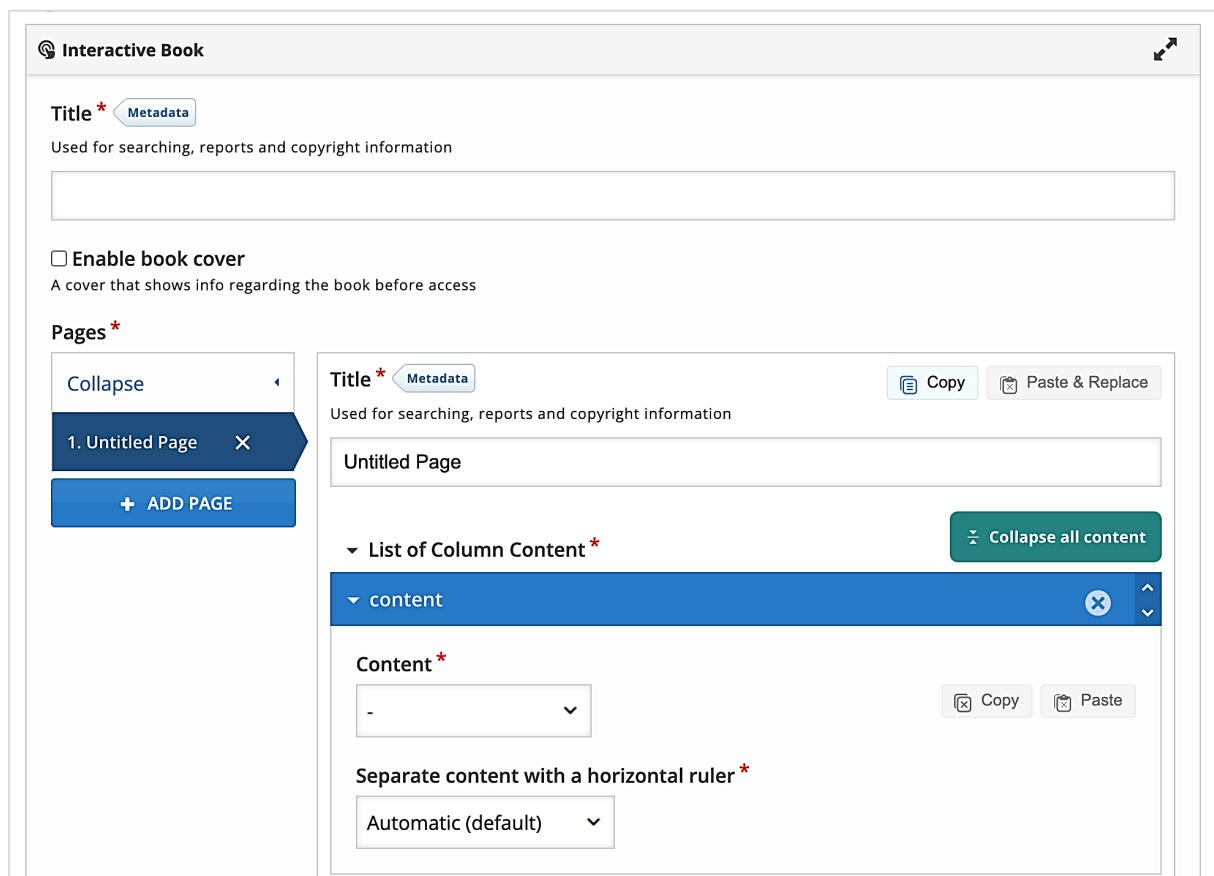

Рис. 2 – Формування інтерактивного посібника.

Цей конструктор складається з двох основних частин. Перша частина містить базову інформацію, де необхідно вказати назву посібника. Друга частина має специфічну структуру:

- У лівій частині автоматично створюється ієрархія вмісту, де за замовчуванням уже присутній елемент Untitled Page. Тут також розташована панель для додавання необхідної кількості нових сторінок.
- Права частина містить ідентичний набір інструментів, який використовувався раніше для заповнення елементів типу Page.

Така організація робочого простору повністю відповідає структурі та логіці формування посібника, яку ми застосовували під час створення сторінок на платформі E-book.

На цьому етапі доцільно вказати назву посібника та зберегти файл. Для цього скористайтеся меню File – Save As, що дозволить зберегти початкову структуру автономного посібника на вашому комп'ютері. (Зверніть увагу: зберегти посібник буде неможливо, якщо не вказано його заголовок (назву)).

Наступним етапом є поетапне перенесення розробленого контенту із системи E-book до автономної версії посібника. Для цього перейдіть на платформу E-book у розділ «Зміст посібника» — саме тут зберігаються всі створені сторінки вашого електронного видання.

Відкрийте першу сторінку (елемент Page) та в режимі перегляду «Інтерактивний контент» (Рис. 3) прокрутіть вікно до кінця. У лівому нижньому кутку ви знайдете кнопку «Повторне використання» (Рис. 4).

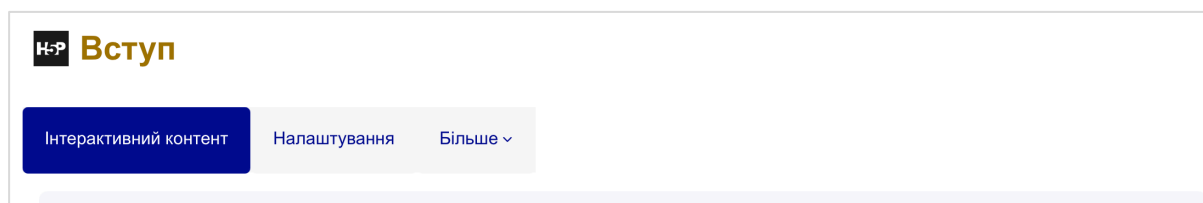

Рис 3. – Режим перегляду «Інтерактивний контент»

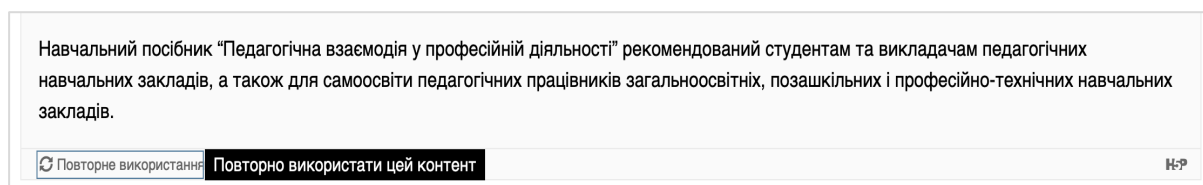

Рис. 4 – Розміщення кнопки «Повторне використання»

Після натискання на кнопку з'явиться спливаюче вікно, яке запропонує завантажити контент у форматі .h5p або скопіювати його в буфер обміну. Оскільки архітектура настільного додатка та вебплатформи дещо відрізняється, пряме копіювання через буфер може бути недоступним. Тому обираємо перший варіант — «Завантажити як .h5p».

Після цього розпочнеться автоматичне завантаження файлу. За замовчуванням він збережеться у папці «Завантаження» (Downloads) на вашому комп'ютері, якщо ви не змінили шлях збереження в налаштуваннях браузера.

Примітка: Платформа H5P генерує випадкову назву для завантаженого файлу. Щоб уникнути плутанини в папці завантажень, рекомендуємо видаляти ці тимчасові файли сторінок одразу після того, як ви перенесете їх у загальну структуру посібника.

Перейдіть до папки із завантаженим файлом сторінки та відкрийте його. Якщо Lumi встановлено як програму за замовчуванням для формату .h5p, файл відкриється автоматично. Таким чином, у вас буде відкрито два вікна програми:

- Перше (основне) — де ви формуєте структуру всього автономного посібника.
- Друге — де відкрито щойно завантажену окрему сторінку.

Перейдіть до другого вікна. Під час відкриття локального файлу Lumi за замовчуванням запускає його в режимі перегляду — View (Рис. 5).

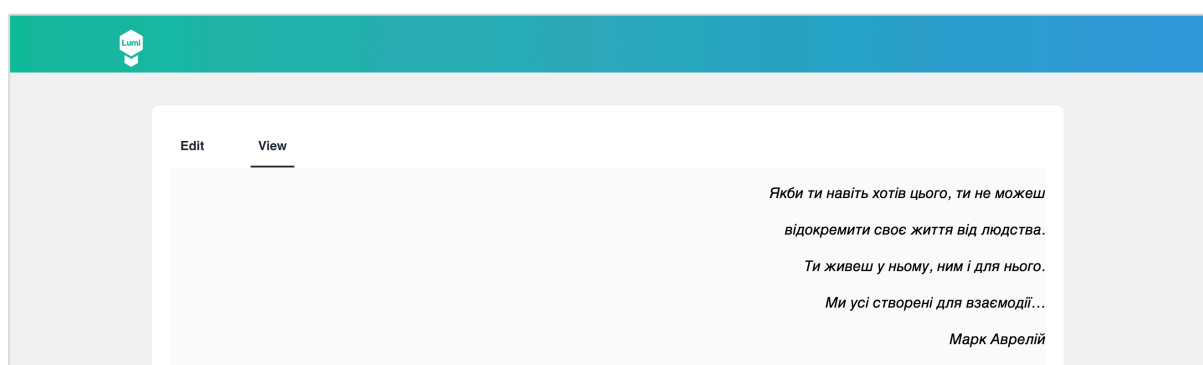

Рис. 5 – Режим перегляду завантаженого файлу в Lumi.

У цьому вікні відобразиться весь контент вашої сторінки, раніше розроблений на платформі E-book. Для його перенесення перейдіть у режим редагування Edit, який має вже знайомий вам інтерфейс.

Тут скористайтеся кнопкою Copy — весь контент сторінки буде скопійовано в буфер обміну. Тепер поверніться до першого (основного) вікна програми Lumi, де відкрито Interactive Book, та перенесіть скопійований вміст у розділ Untitled Page за допомогою кнопки Paste & Replace (Рис. 6).

Рис. 6 – Режим відображення Edit завантаженого файлу h5p у програмі Lumi.

Після натискання кнопки програма запитає підтвердження на перезапис поточного контенту — погоджуйтеся. Оскільки за замовчуванням сторінка Untitled Page порожня, ви просто замініте її порожній вміст вашим наповненням. Після підтвердження весь зміст автоматично з'явиться на відповідній сторінці (елемент Page).

Подальше перенесення матеріалів відбувається за аналогічним алгоритмом із важливою особливістю: для кожного нового файлу, завантаженого з платформи, у структурі інтерактивного посібника потрібно створити нову сторінку за допомогою кнопки Add page (Рис. 7) у лівій частині конструктора. Якщо цього не зробити, новий скопійований контент просто замінить попередній на тій самій сторінці.

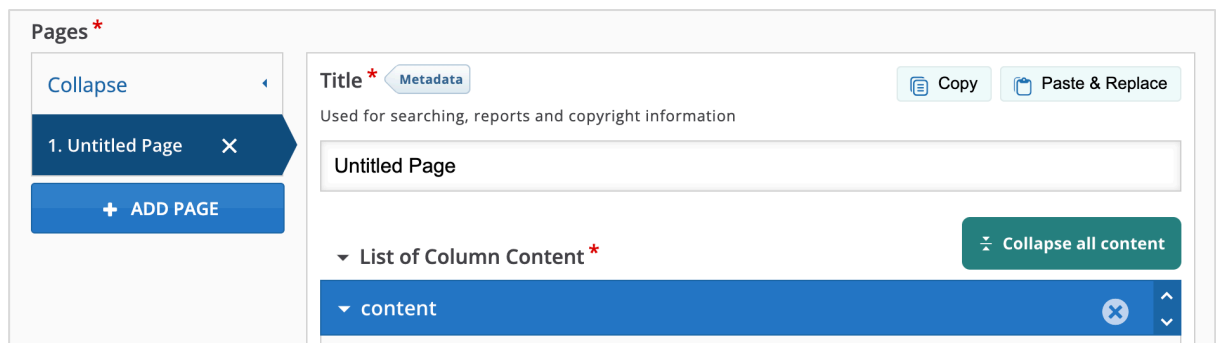

Рис. 6 – Додавання нової сторінки в інтерактивний посібник.

Примітка: під час перенесення варто перевіряти коректність відображення всіх елементів, оскільки зрідка можуть виникати технічні неточності. Проте такий підхід суттєво економить час порівняно з ручним створенням кожного елемента сторінки з нуля.

Як тільки ви натиснете кнопку, програма спитає чи ви впевнені, що хочете перенести весь контент і перезаписати поточний – погоджуйтеся. В даному випадку ви підміняєте вміст сторінки Untitled Page, яка є пустою за

замовчуванням. Як тільки Ви погодитесь – весь зміст має автоматично перенестись у відповідну сторінку (елемент Page).

Подальше перенесення контенту буде мати такий самий алгоритм дій, з єдиною відмінністю, під кожний новий файл, який завантажується з платформи в інтерактивному посібнику треба буде додати нову сторінку, використовуючи кнопку Add page (рис. 6) в лівій частині конструктора. Інакше, контент який копіюється буде ставати на місце уже попередньо скопійованог контенту.

Примітка: при перенесенні вмісту, варто перевіряти правильність перенесеного контенту, бо час від часу можуть бути неточності відображення. Але, в будь-якому випадку запропонований варіант переносу суттєво зменшує час формування автономної версії посібника, ніж якби треба було переносити кожную сторінку та кожен її елемент вручну.